

یک نماینده مجلس: سه میلیون سرباز فراری داریم

روای تغییر قوانین و مقاومت برای گذران دو سال «اجباری»

سعیده علیپور

اجباری که مشتمل بر ۳۶ ماده بود به تصویب مجلس آن زمان رسید. بر این اساس گذراندن دوره سربازی برای تمامی مشمولین اجباری است و مشمولین قبل از پایان این دوره از انحام هر گونه خدمات دولتی و استفاده از برخی خدمات شهروندی باز داشته می شوند، مگر با ارائه مدرک معافیت، هر چند در مهر ماه ۱۳۹۶، به دلیل وجود بیش از انداز رانندگان بدون گواهینامه، به علت نداشتن کارت پایان خدمت جهت دریافت گواهی نامه رانندگی شرط ارائه مدرک سربازی برای اخذ گواهینامه بر داشته شد. با این حال بسیاری از مردان جوان بر این باورند که خدمت سربازی هدر دادن ۲ سال از بهترین سال های عمر شان است. هر چند برخی نیز این دو سال را ادای دین به کشور می دانند. اما گویا شمار دسته اول بیشتر است، به طوری که حتی مسئولان نظامی و نمایندگان مجلس هم معتقدند این نحوه خدمت با چنین قوانین قدیمی باید تغییر کند. به طوری که به گفته سرشگر محمدباقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، قانون خدمت وظیفه عمومی به اصلاحاتی نیاز دارد. به گفته او ۷۰۰ هزار نفر سالانه مشمول خدمت وظیفه عمومی می شوند، اما تنها نیمی از آنها به خدمت می روند.

سربازی در ایران

بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تمام مردان بالای ۱۸ سال ایرانی، بجز مواردی که استثنا شده اند، باید به خدمت سربازی بروند. برای نخستین بار لایحه خدمت اجباری نظام وظیفه در سال ۱۳۰۳ توسط رضاشاه به مجلس شورای ملی چهارم تقدیم شد و به رغم مخالفت ملاکان بزرگ و روحانیون، قانون نظام

سربازی، عدم پرداخت دستمزد متناسب با این دوره، وجود تبعیض و ایجاد مشکلاتی در اشتغال، تحصیل و ازدواج را از دلایل مخالفت و انتقاد خود نسبت به خدمت سربازی عنوان می کنند. در همین باره در روزهای اخیر ابوالفضل ابوترابی، نماینده مجلس شورای اسلامی در خصوص طرح مجلس پیرامون خدمت سربازی، گفت: «سربازی اجباری از زمان حکومت رضا خان با قوانینی سخت گیرانه پایه گذاری شد که تاکنون تحولی در روش اشتغال نیافته و تنها مدت خدمت سربازی کاهش یا افزایش یافته است».

او گفت: «به اعتقاد بنده این وضع سربازی دیگر پاسخگو نیست چرا که اکنون شرایط دیگر مشابه زمان رضاخان نیست. آن زمان مدارک تحصیلی افراد نهایتا سیکل بوده، ولی الان مدارک تحصیلی افراد به دکتري یا کارشناسی ارشد ارتقا پیدا کرده است پس نمی توان همان رفتاری که با فرد تحصیلات پایین انجام می شده با یک فرد تحصیلات بالا انجام داد».

به گفته نماینده مردم نجف آباد؛ برای این تحول بنیادی باید چند مدل تعریف شود یعنی اینکه ابتدا امنیت کشور باید تامین شود و مدارای تامین امنیت، خدمت اجباری حذف شود. چرا که مکانیزم اجباری بودن با جانفشانی کردن در نیروهای مسلح کاملاً متضاد است. یعنی نمی توان به فردی گفت برو جانفشانی کن، آن هم به صورت

مهم ترین دلایل مخالفت با خدمت سربازی، «اجباری» و طولانی بودن زمان خدمت سربازی، عدم پرداخت دستمزد متناسب با این دوره، وجود تبعیض و ایجاد مشکلاتی در اشتغال، تحصیل و ازدواج است

اجباری که این مورد اثرات منفی در بزرگراه دارد.

ادامه تحصیل برای فرار از خدمت

در حالی که این روزها یکی از دغدغه اصلی پسران جوان و خانواده هایشان خدمت سربازی است که در این سال ها فراوان شاهد بوده ایم که بسیاری از مردان جوان بعد از دوران دانش آموزی به دانشگاه می روند تا در با استفاده از معافیت تحصیلی از خدمت سربازی که از بسیاری جهات با شیوه زندگی آنها همخوانی ندارد، طفره روند. به طوری که در حال حاضر کمتر فردی را مشاهده می کنیم که در همان سن ۱۸ سالگی به خدمت سربازی برود.

اما ماجرا از آنجا شروع می شود که آنها پس از پایان تحصیل به دلیل نداشتن کارت پایان یا معافیت خدمت با ممانعت های متعدد شغلی، معاملاتی، مسافرتی و... روبرو می شوند. به همین دلیل این روزها بسیاری از افراد با تحصیلات دانشگاهی به سربازی می روند و در

آن محیط با چالش های جدی مواجه می شوند. حتماً شنیده یا دیده اید که افراد با تحصیلات بالا در دوران خدمت سربازی به کارهایی نظیر جارو زدن برگ درختان، شستن خودروی فرماندهان، شستن لباس فرماندهان یگان ها و دیگر اقداماتی که در شأن جوانان تحصیل کرده نیست، مشغول می شوند. همه این حرف و حدیث ها افراد را به این فکر فرو می برد که دوران اجباری خدمت سربازی را با کدام منطقی و دلیل سپری کنند؟

این در حالی است که بسیاری از این مشمولان خدمت بر این عقیده هستند که در این دو سال که احتمالاً مملو از انرژی و انگیزه برای پیشرفت هستند، می توانند با استفاده از تخصص تحصیلی و اشتغال به کار پشتوانه ای شغلی قوی برای آینده خود ایجاد کنند، اما سربازی را همچون غل و زنجیری می بینند که دست و پای آنها را برای رسیدن به قله ها ترقی بسته است.

حقوق کم عامل فرار از خدمت

اما در این میان برخی هم معتقدند در حالی که فرصت شغلی در کشور برای جوانان فارغ التحصیل کم است چرا هنوز، خدمت گریزی در این قشر تا این میزان زیاد است. برخی عامل این موضوع را حقوق پایین سربازان می دانند.

سردار تقی مهری، رئیس سازمان وظیفه عمومی گفته بود که طبق قانونی که در مجلس شورای اسلامی تصویب شده است، حداقل حقوق سرباز باید بین ۶۰ تا ۹۰ درصد نیروی کادر و پاوران نیروهای مسلح باشد. یعنی به عنوان مثال اگر کمترین حقوق کادر نیروهای مسلح، ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است، ۶۰ درصد این مبلغ را باید به سرباز پرداخت شود، اما علی خضریان، رئیس کمیته سیاسی، نظامی و امنیتی کمیسیون اصل ۹۰ می گوید که در حال حاضر حقوق دریافتی سربازان وظیفه با قانون فاصله زیادی دارد.

به گفته او در حال حاضر تنها ۱۳ درصد از حقوق مصوب تمامی سربازان وظیفه پرداخت می شود که این میزان حقوق پرداختی به سربازان حتی کفاف مایحتاج روزانه و هزینه رفت و آمد آنها به محل خدمتشان را هم نمی دهد که این شرایط برای سربازان متاهل و سرپرست خانوار بسیار سخت تر است.

عدهای معتقدند در صورت رفع اجبار در خدمت سربازی و حرفه ای شدن خدمت سربازی برای علاقه مندان نیز نمی توان انتظار داشت که مثلاً برای مناطقی از کشور سربازی داوطلب شود

سربازی در سایر کشورها مطالعه و بررسی علمی انجام شده توسط مرکز پژوهش های مجلس در خصوص خدمت نظام وظیفه در ۱۹۷ کشور جهان نشان می دهد، در ۱۱۲ کشور جهان (۵۷ درصد کشورهای مورد مطالعه) اساس سربازی اجباری وجود ندارد. ۲۸ کشور سربازی اجباری یک سال و کمتر و ۲۰ کشور سربازی اجباری ۱۸ ماه یا بیشتر و غیرانتخابی همراه با به کارگیری در امور عملیاتی نظامی دارند. همچنین ۱۴ کشور سربازی انتخابی، ۱۵ کشور از ترکیب نیروهای داوطلب و اجباری و بالاخره ۸ کشور صرفاً در امور مدنی یا به صورت نظامی غیر مسلح از نیروی سرباز استفاده می کنند.

مدافعان سربازی اجباری

با این حال عدهای معتقدند در صورت رفع اجبار در خدمت سربازی و حرفه ای شدن خدمت سربازی برای علاقه مندان، نمی توان انتظار داشت که مثلاً برای مناطقی از کشور سربازی داوطلب شود. سردار موسی کمالی، جانشین اداره منابع انسانی ستاد کل نیروهای مسلح در خصوص سربازی اجباری می گوید: «راهبرد ما در سربازگیری اجباری، دفاع از مملکت است. کدام جوانی پیدا می شود در صورتی که سربازگیری حرفه ای شود، حاضر باشد برود سیستان و بلوچستان یا چابهار خدمت کند اما سربازان وظیفه در تمامی نقاطی که لازم باشد، خدمت می کنند. در جنگ ایران و عراق حدود سه میلیون جوان در قالب سربازی، آموزش دیده و به مناطق جنگی اعزام شدند. حال اگر جنگ شود، چه فردی حاضر است برود و استخدام شود تا به جبهه اعزام شود؟».

با این حال برخی معتقدند تاریخ مصرف سربازان وظیفه ای که صرفاً به مأموریت های خدماتی و نگهداری و غیر تخصصی به سبک سدهای گذشته می پردازند، خاتمه یافته است.

از گوشه و کنار

فوت ۴۲۴ نفر دیگر بر اثر کرونا

سخنگوی وزارت بهداشت دیروز، گفت: در شبانه روز گذشته ۴۲۴ بیمار مبتلا به کرونا جان خود را از دست

داده اند و به این ترتیب شمار جانباختگان بیماری در کشور به ۳۷ هزار و ۴۰۹ نفر رسید. به گفته سیما سادات لاری از ۱۵ تا ۱۶ آبان ۱۳۹۹ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۸۸۶۴ بیمار جدید مبتلا به کووید ۱۹ در کشور شناسایی شد که ۳۲۳۴ نفر از آنها بستری شدند.

ابراز همدردی ایرانیان با قربانیان حمله به دانشگاه کابل

شهر داری تهران با نصب پوسترهایی در سطح شهر، با خانواده قربانیان حمله مسلحانه به دانشگاه کابل ابراز

همدردی کرده است. شهر داری تهران در پوسترى که عکس آن در شبکه های اجتماعی هم رسانی شده در کنار عبارت «باتو همدردیم ای همسایه» از هشتگ «جان پدر کجاستی» استفاده کرده که این روزها در افغانستان و ایران تبدیل به ترند توئیتر شده است. شمار زیادی از کاربران عکس های پوسترهایی که شهر داری تهران نصب کرده را هم رسانی کردند. «جان پدر کجاستی؟» پیامک بی پاسخ پدری است که ۱۴۲ بار به گوشی فرزندش که در حمله تروریستی به دانشگاه کابل جان باخت، ارسال شد و این روزها به هشتگ غم انگیزی در توئیتر تبدیل شده است.

۹۶ درصد تالاب بین المللی گاوخونی خشک شد

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان گفت: در بازدیدها و بررسی های صورت گرفته از تالاب

بین المللی گاوخونی مشخص شد که ۹۶ درصد این زیستگاه مهم طبیعی به طور کامل خشک شده است. منصور شیشه فروش افزود: این تالاب در گذشته از سه منبع آبی شامل رودخانه زاینده رود، رودخانه ز چشمه از توهه های جنوبی شهرضا و رودخانه ایزدخواست از استان فارس تامین می شده که کم آبی های چند سال گذشته و قطع جریان زاینده رود از سال ۶۶۴۶ درصدی کمبود آب، بارش و خشکسالی، احداث سد رودخانه ایزدخواست در سال ۷۷ و رها نکردن قنابه تالاب از این سد، تخریب گیاهی و چرای بی رویه شتر و بز و تردد ماشین آلات و موتور در این منطقه مشکلات زیست محیطی بسیاری را برای این تالاب به وجود آورده است.

ثبت ۳۷ هزار شکایت از ساخت و سازهای تهران

علی صالحی مدیرکل ساختمان و معماری معاونت شهر سازی شهرداری تهران گفت: در سامانه

۱۲۷ در شش ماهه نخست سال جاری حدود ۳۷ هزار شکایت مردمی از آلودگی صوتی و محیطی ناشی از ساخت و ساز ثبت شده است، این در حالی است که ۱۸ هزار کارگاه ساختمانی در تهران فعال است و با یک حساب سرانگشتی می توان گفت که برای هر کارگاه حدود ۳ تا ۴ تماس شکایت ثبت می شود.

شکنندگی روانی مردان در دوران پاندمی کووید ۱۹

رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور گفت: مطابق با بررسی های انجام شده آسیب پذیری روانی مردان نسبت به زنان در دوران پاندمی کووید ۱۹ بیشتر بوده است و به طور کلی مردان شکننده تر بوده اند. محمد حاتمى، افزود: شاید یکی از دلایل این شکنندگی این است که مردان در گذشته فعالیت های گسترده ای در خارج از خانه داشتند و اکنون فعالیت هایشان محدودتر شده است.

حادثه در صحنه تصادف

در نخستین ساعات بامداد جمعه یک دستگاه خودروی آپتیمادر زیر گذر شورا در کر ۱۰ نفر از نیروهای اورژانس و شهروندانی که در یک صحنه تصادف بودند راز بر گرفت و فرار کرد. در این حادثه یک نفر کشته و ۹ نفر مجروح شدند.

آتش سوزی جنگل توسکستان همچنان ادامه دارد

کمبود تجهیزات اطفای حریق

احمر هم جایه جایی نیروها را انجام می دهد، آتش سوزی گسترده و پیوسته نداریم اما شرایط جوی برای اطفای حریق مهیا نبوده است. وی اضافه کرد: روز چهارشنبه به دلیل شرایط نامساعد جوی با لگردها پرواز نکردند و حتی نیروها را به صورت زمینی به منطقه رساندیم و خوشبختانه از صبح جمعه شرایط آب و هوایی بهتر شده است. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان با بیان اینکه آتش سوزی در جنگل های توسکستان به هیچ وجه ذخیره گاه های سرخدار را تهدید نمی کند، گفت: ۲ ذخیره گاه سرخدار در منطقه وجود دارد که ذخیره گاه سیاه رودبار بیش از ۱۵ کیلومتر و ذخیره گاه زیارت حدود ۱۰ کیلومتر با منطقه آتش گرفته فاصله دارد.

فرزلسفلو افزود: آتشی که مجدداً فعال می شود پیشروی آنچنانی نخواهد داشت و به صورت دایره است و نگرانی بابت رسیدن آتش به ذخیره گاه سرخدار نداریم اما ممکن است به صورت موردی درخت سرخدار در منطقه آتش گرفته وجود داشته باشد.

دیروز در پنجمین روز آتش سوزی در جنگل توسکستان در استان گلستان همچنان آتش در برخی مناطق زبانه می کشد.

آتش سوزی در منطقه پنبول چال و مازوم آرام ارتفاعات جنگل توسکستان گرگان از شامگاه یکشنبه آغاز شد و با وجود تلاش های فراوان هنوز هم آتش در بخش های صخره ای و صعب العبور شعله ور است.

ابوطالب فرزلسفلو، مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان دیروز به آخرین وضعیت آتش سوزی در جنگل های توسکستان، گفت: همچنان با کمک نیروهای مختلف مشغول اطفای حریق در جنگل های توسکستان هستیم و دو بار موفق به اطفای شدید اما آتش مجدداً شعله ور شد.

وی افزود: با توجه به اینکه منطقه آتش گرفته در دامنه و صخره قرار دارد، درختان سوخته به صورت زغال سرازیر می شوند و آتش جدیدی ایجاد می کنند، این اتفاق سبب ایجاد دو جبهه آتش شد که یک جبهه را مهار و در حال مهار جبهه دیگر هستیم.

فرزلسفلو ادامه داد: بالغرد هواپیروز از صبح جمعه حدود ۸ بار آبیاشی کرده و بالغرد هلال

خبر

وی ادامه داد: با توجه به اینکه در اغلب مواقع سال، آتش سوزی هایی بنا به هر علتی، در منطقه میانکاله و دیگر مناطق جنگلی استان مازندران روی می دهد، نیاز ضروری داریم تا به وضعیت تجهیزات و امکانات محیط بانان صورت گیرد. ابراهیمی کارنامی همچنین یکی دیگر از ضعف های موجود در رسیدگی و اطفای حریق پناهگاه های حیات وحش و جنگل ها را ضعف قانونی دانست و تصریح کرد: متأسفانه نقش سازمان حفاظت محیط زیست در اطفای حریق و آتش سوزی ها، با اصلاحاتی که توسط نمایندگان مجلس صورت گرفت، از قانون مدیریت بحران حذف شد و در عمل این سازمان وظیفه قانونی در اطفای حریق ها ندارد اما محیط بانان همواره با حداقل امکانات